

7.2. Euroregiony

Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení obcí a měst. Cílem těchto mezinárodních sdružení měst a obcí je především podpora a realizace projektů odrážejících všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Hlavním motivem sdružených měst a obcí, které jsou zde zastoupeny svými místními představiteli veřejné správy, je odstraňování nerovností mezi regiony na obou stranách hranice, vedoucí k postupnému vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje. Spolupráce přesahující hranice napomáhá zmírňovat nevýhody, které s sebou hranice v území nesou. Překonává národní okrajové polohy pohraničních oblastí a zlepšuje životní podmínky obyvatelstva zde žijícího. Má zasahovat do všech kulturních, sociálních, hospodářských, infrastrukturálních a environmentálních oblastí života občanů.

Královéhradecký kraj je členem Euroregionu Pomezí Čech, Moravy a Kladska „Euroregionu Glacensis“, který je jedním ze sedmi euroregionů působících na polsko-českém příhraničním území a třetím – kromě Euroregionu „Neisse-Nisa-Nysa“ a Euroregionu „Dobrawa“ – který leží v Dolním Slezsku. Přeshraniční spolupráce ve Středních a Východních Sudetech má mnohaletou tradici. Největší a současně nejstarší česko-polský euroregion byl založen 5.12. 1996 v Hradci Králové. Podpisem smlouvy mezi sdružením měst a obcí Pomezí Čech, Moravy a Kladska na české straně a Sdružením obcí Kladské oblasti na polské straně bylo završeno několikaleté úsilí o rozvoj vzájemné přeshraniční spolupráce na obou stranách hranice. Sídlo sdružení je v Rychnově nad Kněžnou, kde také působí sekretariát české části euroregionu. Sídlem polského sdružení, a tedy i sekretariátu polské části Euroregionu Glacensis, je Klodzko.

K 31.12 2004 měla česká část Euroregionu Glacensis 93 členských měst, obcí a institucí, ležících na území devíti okresů (Semily, Hradec Králové, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Pardubice, Svitavy, Ústí nad Orlicí a Jeseník) čtyř krajů – Královéhradeckého, Pardubického, Libereckého (jedna obec Benecko) a Olomouckého. Kraje Královéhradecký, Liberecký a Pardubický jsou součástí regionu NUTS 2 Severovýchod, Olomoucký kraj je součástí NUTS 2 Střední Morava. Území euroregionu má rozlohu necelě 2 tisíce km² a na jeho území žije necelých 430 tisíc obyvatel. V polské části Euroregionu je členem 31 obcí ležících na území tří polských okresů Klodského, Zabkowického a Dzierzoniowského. Euroregion na polské straně hranice má rozlohu necelě 3 tisíce km² a žije zde více než 500 tisíc obyvatel. Každoročně dochází ke změnám v počtu členů euroregionu. V roce 2005 ukončila své členství v euroregionu Glacensis čtyři města (Hradec Králové, Svitavy, Vysoké Mýto a Jeseník) a naopak přistoupily některé nové obce a instituce.

Trvalým úkolem Euroregionu Glacensis zůstává napomoci procesu evropské integrace České republiky a Polska, navrácení funkce státní hranice nejen jako konce suverénního území státu, ale zejména jako mostu pro setkávání a spolupůsobení dvou národů, k zajištění dynamického rozvoje obou území a současně k vytvoření přátelského soužití obou národů.